

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih: 7.3.2013
Sayı: 857

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

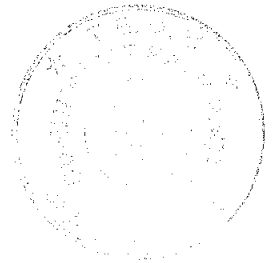
Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifim gerekçeleriyle birlikte sunulmuştur.

Gereğini arz ederim.

Levent GÖK
Ankara Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI				
Tali Komisyon	İnsan Haklarını İnceleme Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler			
Esas Komisyon	Adalet			
Tarih:	26 Mart 2013		E. No: 2/1369	
Yerl. Üzm.	Bşk. Yrd.	Başkan	Gn. Sek. Yrd.	Gn. Sek. V
EE	U	MS	AB.	AB.
TBMM ŞKANI	M			

TBMM KANUNLAR ve KARARLAR BŞK.LİĞİ
08 Mart 2013
Numara:

T B M M KÜTÜPHANE VE ARŞİV HİZM. BAŞKANLIĞI
08 Mart 2013
No : 189572

GENEL GEREKÇE

Bilindiği gibi hasta mahpusların infazlarının ertelenmesine ilişkin düzenleme 5275 Sayılı Ceza Ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun'un 16. maddesinde düzenlenmiştir.

Bu maddeye göre :

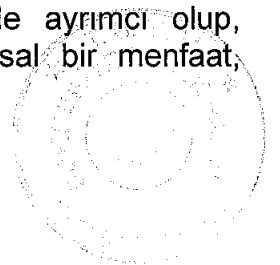
“(1) Akıl hastalığına tutulan hükümlünün cezasının infazı geriye bırakılır ve hükümlü, iyileşinceye kadar Türk Ceza Kanununun 57 nci maddesinde belirtilen sağlık kurumunda koruma ve tedavi altına alınır. Sağlık kurumunda geçen süreler cezaevinde geçmiş sayılır.

(2) Diğer hastalıklarda cezanın infazına, resmi sağlık kuruluşlarının mahkumlara ayrılan bölümlerinde devam olunur. Ancak bu durumda bile hapis cezasının infazı, mahkumun hayatı için kesin bir tehlike teşkil ediyorsa mahkumun cezasının infazı iyileşinceye kadar geri bırakılır.

(3) Yukarıdaki fıkralarda belirtilen geri bırakma kararı, Adli Tıp Kurumunca düzenlenen ya da Adalet Bakanlığınca belirlenen tam teşekküllü hastanelerin sağlık kurullarınca düzenlenip Adli Tıp Kurumunca onaylanan rapor üzerine, infazın yapıldığı yer Cumhuriyet Başsavcılığınca verilir. Geri bırakma kararı, mahkûmun tabi olacağı yükümlülükler belirtilmek suretiyle kendisine ve yasal temsilcisine tebliğ edilir. Mahkûmun geri bırakma süresi içinde bulunacağı yer, kendisi veya yasal temsilcisi tarafından ilgili Cumhuriyet Başsavcılığına bildirilir. Mahkûmun sağlık durumu, geri bırakma kararını veren Cumhuriyet Başsavcılığınca veya onun istemi üzerine, bulunduğu veya tedavisinin yapıldığı yer Cumhuriyet Başsavcılığınca, sağlık raporunda belirtilen sürelerle, bir süre bulunmadığı takdirde üçer aylık dönemlere göre bu fıkra yazılı usule uygun olarak incelettirilir. İnceleme sonuçlarına göre geri bırakma kararını veren Cumhuriyet Başsavcılığınca, geri bırakmanın devam edip etmeyeceğine karar verilir. Geri bırakma kararını veren Cumhuriyet Başsavcılığının istemi üzerine, mahkûmun izlenmesine yönelik tedbirler, bildirimin yapıldığı yerde bulunan kolluk makam ve memurlarınca yerine getirilir. Bu fıkra yazılı yükümlülüklerle aykırı hareket edilmesi halinde geri bırakma kararı, kararı veren Cumhuriyet Başsavcılığınca kaldırılır. Bu karara karşı infaz hâkimliğine başvurulabilir.

Bu madde akıl hastalığına tutulanların serbest bırakılmaması, hastalığından kaynaklı olarak yaşamı tehlike altında olan mahpusların infazlarının ertelenmesinde uygulamada güçlükler ve engeller yaşanması nedeniyle kamuoyunca arzu edilen sonuçları doğurucu bir içeriğe sahip bulunmamaktadır.

Madde tutuklu ve hükümlü ayrımı yapması nedeniyle de ayrımcı olup, hükümlülere tanınan hakların tutuklulara tanınmamasında kamusal bir menfaat, eşitlik ve adalet bulunmamaktadır.

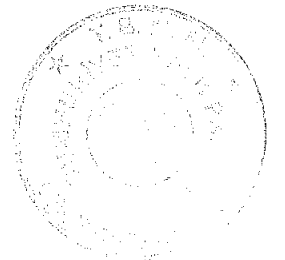
Birçok hasta mahpus Adli Tıp Kurumu tarafından cezaevinde kalabilir şeklinde rapor düzenlenmesinden ya da infazları ertelendikten kısa bir süre sonra yaşamlarını kaybetmektedir.

Maddenin 1. fıkrasının, 1412 sayılı Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu 399. Maddede belirtildiği şekilde “*Akıl hastalığına tutulan mahkumlar hakkında hürriyeti bağlayıcı cezanın infazı iyileştikten sonraya bırakılır*” şeklinde ve 5237 sayılı TCK’nın 57. maddesindeki esaslar dâhilinde değiştirilmesi gerekmektedir. Madde mevcut haliyle akıl hastalarının yine mahpusluk koşulları altında yüksek güvenli li sağlık kurumlarında tutulmalarını öngörmektedir. Hâlbuki akıl hastası birisinin mahpusluk koşulları altında olması ne kamusal bir yarar sağlamakta ne de suçun önlenmesi, suçlunun suçtan uzak tutulması ve caydırılması sonuçlarını doğurmaktadır.

Maddenin ikinci fıkrası da 5275 sayılı yasanın gerekçesinde de ifade edildiği gibi hayati tehlike altında olan ve tedavisi uzun sürecek hasta mahpusların infazlarının tartışmaya mahal vermeksizin ertelenmesine olanak verecek şekilde düzenlenmesi gerekmektedir.

Maddenin mevcut haliyle de, olumlu uygulamayı mümkün kılacak biçimde yorumlanması mümkün olmasına rağmen, mahpusların, yine mahpusluk koşulları altında, hastanelerde tutulması Adli Tıp Kurumu tarafından yeterli görülmekte, yasa adeta uygulanamaz hale getirilmektedir. Adli Tıp Kurumuna göre hemen hemen hiçbir hasta mahpusun infazının ertelenmesi mümkün değildir, zira kuruma göre mahpus hastanede yeterli tedavi ve bakım imkanına sahip olup tahliyesi halinde durum değişmeyecektir.

Ancak Adli Tıp bu bakış açısıyla özgür bir ortamda bulunmanın hastalıkların tedavisi üzerindeki olumlu etkisini hiç görmemekte, yine infazı ertelenmiş mahpusların alternatif tedavi yol ve yöntemlerini kullanabileceğini dikkate almamaktadır.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Akıl hastalığına tutulan bir mahpusun cezaevinde tutulmasında hiçbir kamusal yarar bulunmamaktadır. Bu mahpuslar akıl sağlıkları yerinde olmadığından dolayı işledikleri suçun ve cezanın anlamını değerlendirme olanağından mahrumdurlar. 1412 sayılı CMUK'un 399. maddesinde "*Akıl hastalığına tutulan mahkûmlar hakkında hürriyeti bağlayıcı cezanın infazı iyileştikten sonraya bırakılır*" şeklinde bir hüküm bulunmaktaydı. Bu hüküm 5327 sayılı yasanın 57. maddesinden esinlenerek maddede belirtildiği şekilde değiştirildiğinde hem kamusal fayda ve güvenlik korunmuş olacak hem de mahpus hakları sağlanacaktır.

Madde değişikliği ile hükümlü ve tutuklu arasındaki ayrımcılık da kaldırılmış olacak, aynı haklardan tutuklular da faydalanmış olacaklardır.

Karar vermede infaz hakimleri ve tutukluluk halinde kovuşturmayı yürüten mahkemeler yetkili olacaktır.

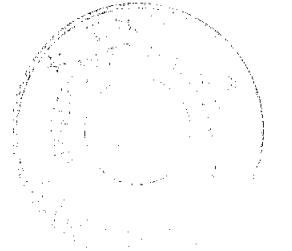
Değişiklik ile tutuklu ve hükümlüler arasında fark kaldırılmıştır. Hayat için kesin tehlike hali olarak tedavi imkânlarının kısıtlanması ve mahpusun yaşama bağlılığının azalması durumları sayılmış, vd. nedenlerle denilerek değişik nedenlerin bulunması durumunda da infazın erteleneceği ifade edilmiştir.

Mahpusluk durumu hasta mahpusların farklı hastanelerde, sağlık birimlerinde farklı tedavi olanaklarına ulaşmasını engellemektedir. Cezaevi idaresi tarafından tespit edilen hastanelerin ne kadar iyi olanaklara sahip olduğu söylenirse söylensin her zaman daha iyi imkânlarla ulaşmanın mümkün olabileceği bir gerçektir. Bu nedenle hasta mahpuslar hastaneye kaldırılrsa bile bu durum her zaman en uygun tedavinin sağlanacağı anlamına gelmemektedir. Bu nedenle ağır hasta mahpuslar için mahpusluk koşullarının ortadan kaldırılması büyük önem arz etmektedir.

Aynı zamanda hiç şüphesiz ağır ve hayati risk altında bulunan bir hastanın cezaevinde tutulması onun bağıışıklık sistemini, psikolojik ve fiziksel olarak yaşamla arasındaki bağı zayıflatmaktadır. Bu da cezaevlerindeki ölümleri çoğaltan önemli faktörler arasında bulunmaktadır. Değişiklikle ağır hasta mahpusların özgürlüğe kavuşmaları ve bu nedenle sağlanacak moralle iyileşme süreçlerinin hızlandırılması, iyileşme olanaklarının yakalanması amaçlanmaktadır.

MADDE 2- Yürürlük maddesidir.

MADDE 3- Yürütme maddesidir.

CEZA VE GÜVENLİK TEDBİRLERİNİN İNFAZI HAKKINDA KANUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 13/12/2004 tarihli ve 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun 16 ncı maddesinin birinci ve ikinci fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, maddeye aşağıdaki üçüncü fıkra eklenmiş ve takip eden fıkralar buna göre teselsül ettirilmiştir.

“(1)Akıl hastalığına tutulan hükümlü hakkında infaz hakimliği, tutuklu hakkında ise kovuşturmanın yapıldığı mahkemece, koruma ve tedavi amaçlı olarak güvenlik tedbirine hükmedilir. Hakkında güvenlik tedbirine hükmedilen hükümlü veya tutuklular, yüksek güvenliqli sağık kurumlarında koruma ve tedavi altına alınırlar.

(2) Hakkında güvenlik tedbirine hükmedilmiş olan hükümlü veya tutuklu, yerleştirildiğı kurumun sağık kurulunca düzenlenen raporda toplum açısından tehlikeliliğinin ortadan kalktığıнын veya önemli ölçüde azaldığıнын belirtilmesi üzerine mahkeme veya hakim kararıyla serbest bırakılabilir. Sağık Kurulu raporunda, akıl hastalığıнын ve işlenen fiilin niteliğine göre, güvenlik bakımından kişinin tıbbi kontrol ve takibinin gerekip gerekmediğı, gerekiyor ise, bunun süre ve aralıkları belirtilir. Tıbbi kontrol ve takip, raporda gösterilen süre ve aralıklarla, Cumhuriyet savcılığınca bu kişilerin teknik donanımı ve yetkili uzmanı olan sağık kuruluşuna gönderilmeleri ile sağılanır. Tıbbi kontrol ve takipte, kişinin akıl hastalığı itibarıyla toplum açısından tehlikeliliğinin arttığı anlaşıldığında, hazırlanan rapora dayanılarak, yeniden koruma ve tedavi amaçlı olarak güvenlik tedbirine hükmedilir. Bu durumda, birinci fıkra ve bu fıkrada belirtilen işlemler tekrarlanır.”

“(3) Diğer hastalıklarda cezanın infazına, resmi sağık kuruluşlarının mahkûmlara ayrılan bölümlerinde devam olunur. Ancak bu durumda bile tutukluluk ve hükümlülük statüsünün sürdürülmesi, tedavi imkânlarını kısıtlaması, mahpusun yaşama bağılılığını azaltması gibi nedenlerden dolayı hayatı için kesin bir tehlike teşkil ediyorsa hükümlü hakkında infaz hâkimliği tarafından cezanın infazı iyileşinceye kadar geri bırakılır; tutuklu hakkında kovuşturmayı yürüten mahkemenin kararıyla tutukluluk haline son verilir.”

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

